

Een goede rekenles, hoe doe je dat?

.... En welke rol speelt differentiatie
daarbij?

9 maart 2022

Uit het nieuws

Universiteit Utrecht

Bright Blue
consultancy

Priem 17

ECBΩ

STAPEL GOK

10^e tompouce
100%
korting

9^e tompouce
-90%

8^e tompouce
-80%

7^e tompouce
-70%

6^e tompouce
-60%

5^e tompouce
-50%

4^e tompouce
-40%

3^e tompouce
-30%

2^e tompouce
-20%

1^e tompouce
-10%

7^e tompouce
-70%

6^e tompouce
-60%

5^e tompouce
-50%

4^e tompouce
-40%

3^e tompouce
-30%

tot **100%**
korting
tompoucen
per stuk 0.75

De stapelkorting geeft per tompouce korting.
Maximaal tien tompoucen per stapel.
Verkrijgbaar in onze winkels met een gebaktoelating.
Kijk hier voor de complete actievoorwaarden.

[bekijk hier de kleine lettertjes](#)

ECBO

Universiteit Utrecht

Even kennismaken

- Rekendocent ja/nee
- Niveau entree, 2, 3, 4
- Ander vak ja/nee

Universiteit Utrecht

Bright Blue
consultancy

Priem 17

ECBΩ

Het rekencollectief

Annemarie
Groot

ECBO

Kees
Hoogland

Hogeschool
Utrecht

Vincent
Jonker

Universiteit
Utrecht

Fokke
Munk

Priem17

Rinske
Stelwagen

Bright Blue

Monica
Wijers

Universiteit
Utrecht

mbo.sites.uu.nl

Programma

Universiteit Utrecht

Bright Blue
consultancy

Priem 17

ECBΩ

Programma

1. Uit het nieuws
2. Nieuwe rekeneisen
3. Opbouw van een les
4. Differentiatie

Nieuwe rekeneisen

Universiteit Utrecht

Bright Blue
consultancy

Priem 17

ECBΩ

Opleiden tot gecijferde professionals

Universiteit Utrecht

Bright Blue
consultants

Uitgaan van situaties & Functioneel denken en handelen

Let op!
Geld lenen kost geld

Aantal positieve testen >

5.378

Gisteren zijn er **5.378** nieuwe positieve tests gemeld. Dat zijn er **673** ↑ meer dan de vorige waarde.

Ziekenhuisopnames >

153

Eergisteren zijn **153** nieuwe ziekenhuisopnames gemeld. Dat zijn er **53** ↓ minder dan de vorige waarde.

Aantal gezette prikken >

1.571.318

Tot nu toe zijn er **1.571.318** prikken gezet. Dit cijfer omvat zowel eerste als tweede prikken.

Universiteit Utrecht

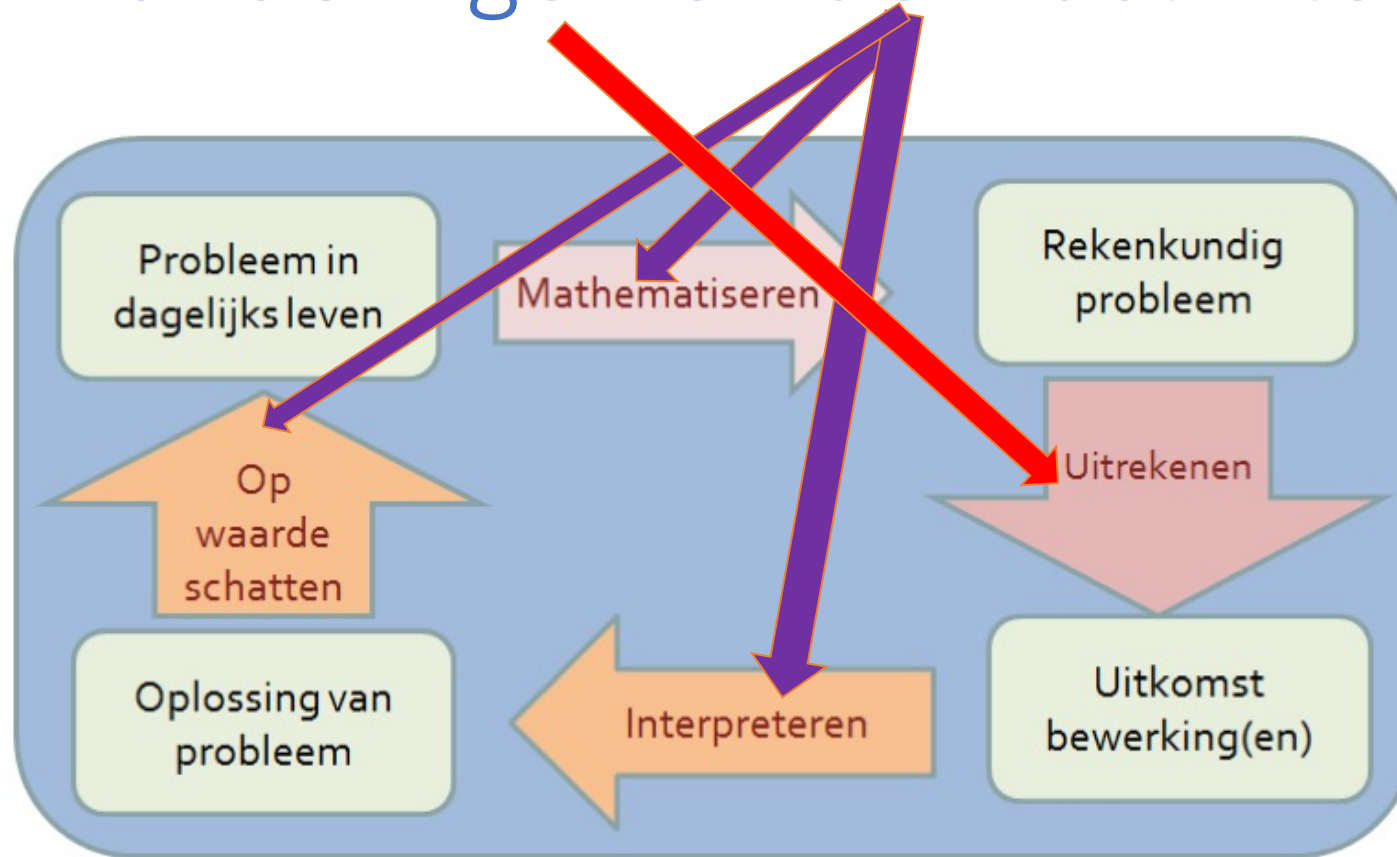

Bright Blue
 consultancy

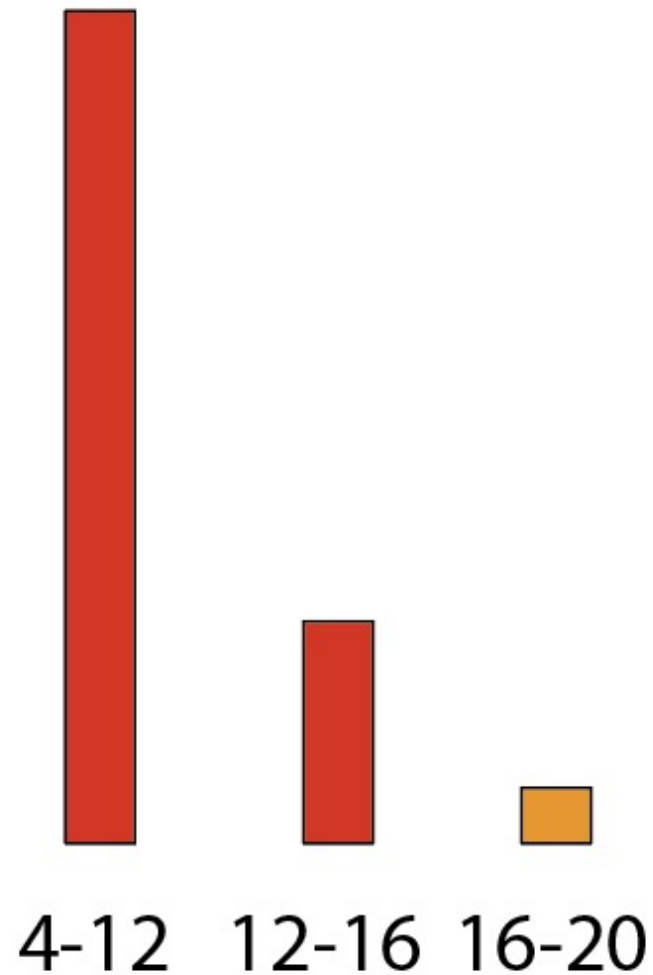
Priem 17

ECBO

Rekenhandelingen en denkactiviteiten

Onderwijstijd gespendeerd aan 'rekenen'

	weken	uren	jaren	totaal
4-12	40	5	6	1.200
12-16	40	2	4	320
16-20	40	1	2	80

Functioneel rekenen in thema's

Domeinen

- 1 Grootheden en eenheden
- 2 Oriëntatie in de 2D en 3D wereld
- 3 Verhoudingen herkennen en gebruiken
- 4 Procenten gebruiken
- 5 Omgaan met kwantitatieve informatie

Thema's

	Studie en werk	Vrije tijd	Wonen	

Probeer het zo

Rekenthema's studenten

Thema's staan
NIET in de wet!

Thema Studie en werk	Specificering
Telefoon	Abonnement, aanschaf
Schoolkosten lunch	Kantine, ah2go, mc d/kfc, domino's en dergelijke
Specifieke schoolkleding sportkleding/ kleding	Sportkleding Uniform, uniform, schoeisel, pak
Laptop	Aanschaf laptop voor studie Aanvullende software
Loon/ loonstrook	Uurloon, vakantiegeld, bonus, dertiende maand, onregelmatigheidstoeslag, zondag uurtarief.
Belastingen	Terugvragen, aangifte doen
Ov-kaart	Reiskosten school/werk
Duo	Studiefinanciering
Lesmateriaal en boeken	Schoolkleding, lesboeken, licenties
Vog	Aanvragen en declareren
Contract	Uurloon, aantal werkuren per week/maand
Eigen bedrijf en kvk	Ondernemerschap invullen aanvraagformulieren, betaling, factureren. Boekhouding
Contributie	Sportschool, vereniging
Werk- schooltijden, plannen	Planning werkroosters, privé, vrije tijd, schooltijden, sport

Opbouw van een rekenles

Succesfactoren en varianten

Universiteit Utrecht

Bright Blue
consultancy

Priem 17

ECBΩ

Een succesvolle rekenles

Uitwisselen in kanalen (20 minuten)

- Stel jezelf kort voor: naam, functie en instelling.
- Wat was je meest succesvolle rekenles? Typeer die kort.
- Wat maakte deze les succesvol?

1 persoon uit de groep noteert de succesfactoren in mentimeter
(menti.com – 2917 5651)

Niveau 2 --> niveau ligt ver uit elkaar dus veel samenwerken
(sterke met zwakke leerlingen combineren)

Kwartje laten vallen bij de studenten, de vragen koppelen
aan de praktijk, uitleg kort en kracht houden

Persoonlijke aandacht voor de studenten die niet
gemotiveerd zijn, succesverhalen en kleine stapjes

Goede rekenmethode
Studenten die aangeven het te begrijpen
Aansluiten bij leefwereld
Kennis basisschool
weer herhalen
Gebruik van filmpjes
Koppeling
praktijk/beroep
Dagelijkse situatie gebruiken
Verhaaltjes
sommen moeilijk vanwege lezen

Bij mbo-2 een beloning geven in de les. De motivatie van
studenten is het belangrijkste voor succes + het
enthousiasme van de docent. Per som uitleg geven werkt
goed, bijvoorbeeld met behulp van een examen van Facet.
Verder aansluiten bij het beroep

Kleine successen vieren

Praktijkgericht rekenen

positief, persoonlijk
ieder succes vieren
spelletjes

Universiteit Utrecht

Bright Blue
consultancy

Priem 17

ECBΩ

Studenten laten aangeven wat ze wel kunnen.

Beroepscontext koppelen aan rekenen. Context
rijkheid Affiniteit met rekenen en beroep. Meer affiniteit met
beroep = meer band met studenten = betere
rekenles. Vertrouwen in de student Goede relatie
Gedifferentieerd lesgeven

Belevingswereld van de student

Aansluitn bij student die zegt dat hij/zij het niet kan. Die
meekrijgen in je les.

Goede voorbereiding, enthousiaste docent, duidelijke uitleg,

Individuele aandacht, begrip tonen, elkaar gaan helpen,
getalbegrip en maatbeeld. Weten waarom.

Starters van UU gebruiken.

Universiteit Utrecht

Bright Blue
consultancy

Priem 17

ECBΩ

Lesmodel 1

Uitleg eerst

Universiteit Utrecht

Bright Blue
consultancy

Priem 17

ECBΩ

Opbouw van een instructieles

Startactiviteit (5 minuten)	
Interactieve instructie (15 minuten)	
Introductie van de opgaven (5 minuten)	
Zelfstandig werken (grote groep) (30 minuten)	Verlengde instructie (kleine groep) (10 minuten)
	Zelfstandig werken (20 minuten)
Gezamenlijke afsluiting (5 minuten)	

Voorbeeld

- Vaste opbouw biedt structuur
- Samenwerken en praktische veiligheid en zelfvertrouwen
- Studenten willen een aandacht geeft, geen (JOB rekentour)
- Variatie in werkvormen afwisseling in de les is belangrijk voor de motivatie en concentratie

Opbouw van elke rekenles blok 1 / domein 1		
10 minuten	Opstarten van de les (magister etc)	
5 minuten	Rekenstarter	
5 minuten	Uitleg werkvorm	
30 minuten	Werkvorm	Week 4: Sommen carousel
		Week 5: Breuk-sommen in drietallen
		Week 6: Wanneer aan snelheid +-x:
		Week 7: Modellen voor breuken
		Week 8: Oefentoets studiemeter
		Week 9: Eindtoets studiemeter
		Week 9: Eindtoets studiemeter
5 minuten	Afronden van de les + huiswerk	

Lesmodel 2

Omgekeerde didactiek
Hele taak eerst en hulp op maat

lesplanning

- Inhoudelijke introductie op opdracht 5 min
- Instructie werkwijze bij opdracht
- (In kleine groepen) Verkennen opdracht 10 min
- (Hele groep) Inventariseren vragen/problemen 5 min
- (In groepen) aan de slag 20 min
  - Hulprondje voor hulp op maat
- Afsluiting 5 min

Ontwerp een parkeerterrein voor deze flat.
Maak daarvan een schets of een tekening op
schaal

Organiseer een excursie voor je klas naar
Den Haag met een bezoek aan het
binnenhof.

Maak een tijdsplanning inclusief vervoer.
Maak een begroting

Universiteit Utrecht

Bright Blue
consultancy

Priem 17

ECBΩ

Differentiatie

Theorie

Universiteit Utrecht

Bright Blue
consultancy

Priem 17

ECBΩ

Differentiëren: definitie

Differentiatie in het onderwijs is de manier waarop een docent bewust, positief en planmatig omgaat met de cognitieve, metacognitieve, motivationele en culturele verschillen tussen lerenden en daarop het onderwijs afstemt.

DIFFERENTIATIE IS NIET

Deze poster is gebaseerd op het gedachtegoed van Carol Ann Tomlinson

Created with love at ons creatief buro

DIFFERENTIATIE IS

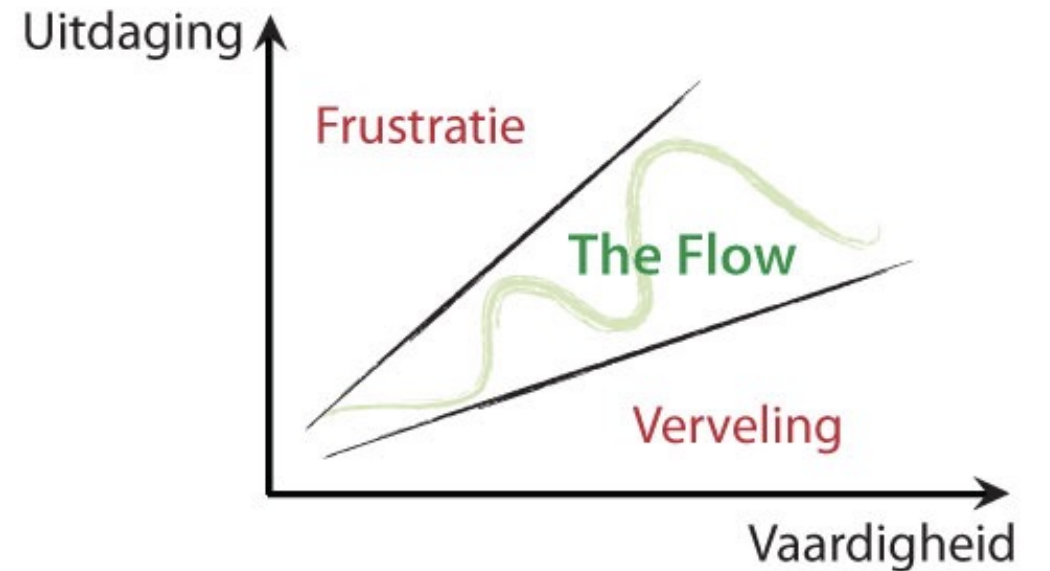

Deze poster is gebaseerd op het gedachtegoed van Carol Ann Tomlinson

Created with love at ons creatief buro

Voorwaarden

Informatie over cognitieve en niet-cognitieve kenmerken van de leerling

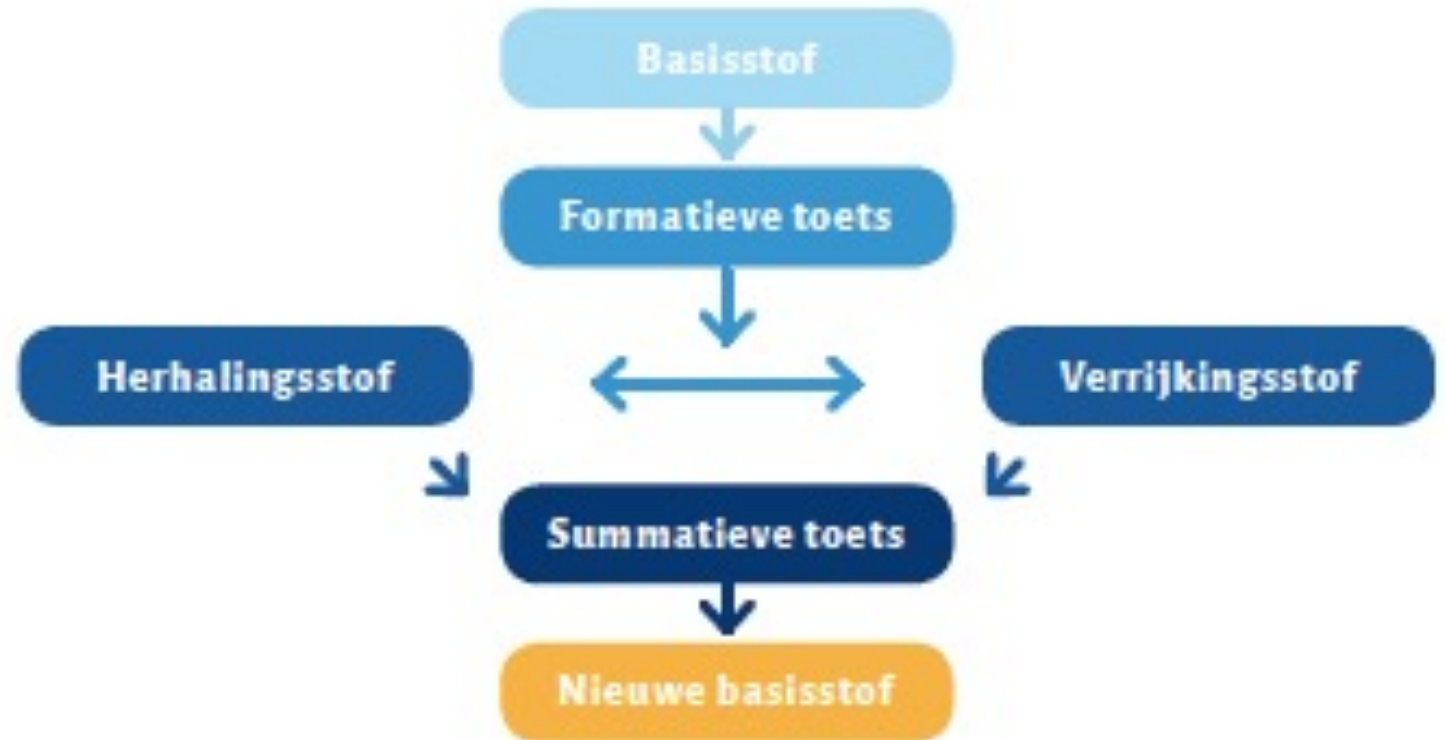

BHV

Basis gelijk

Formatieve diagnostische
activiteit

Daarna leerstof naar 'niveau'

IGDI PO

Differentiatie in de fase van zelfstandig werken

Verlengde instructie naast zelfstandig werken

De fasen van het IGDI-model (interactieve gedifferentieerde directe instructie) zijn:

- Voorbereiding
- Terugblik
- Instructie
- Begeleide inoefening
- Zelfstandige verwerking/ verlengde instructie
- Afsluiting
- Terugkoppeling (in elke fase)

Hele taak eerst, hulp op maat

Omdraaien en weglaten

Omgedraaide les

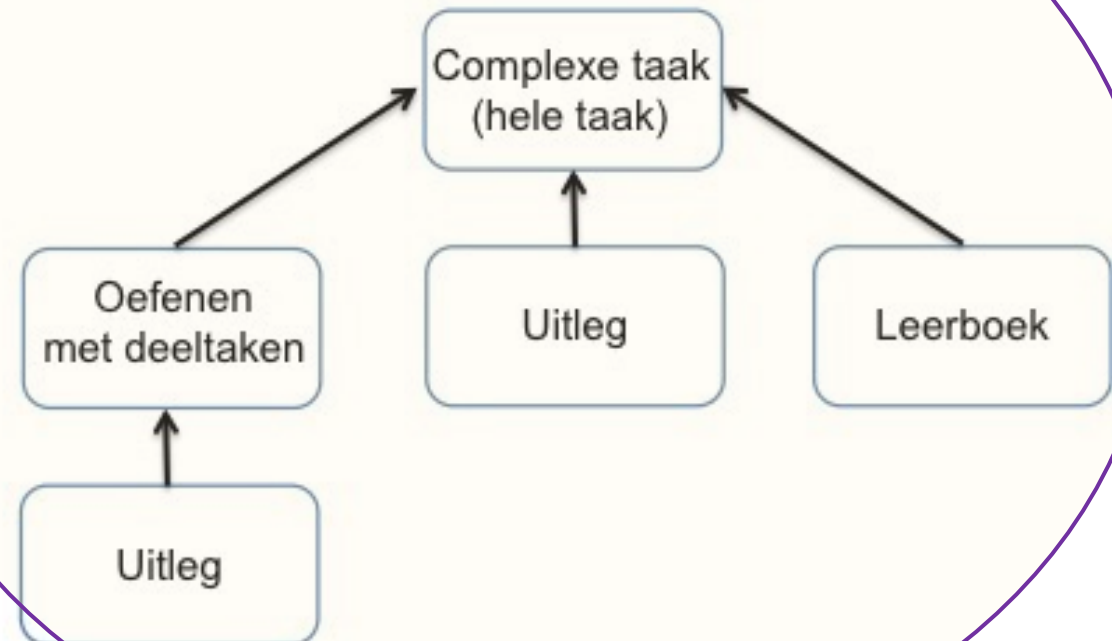
Vormen van hulp op maat:

- uitleg
- deeltaken
- criteria/rubrics
- hints
- strategie
- vragen .....

Reguliere les

Hele taak eerst (omgedraaide les)

<https://www.leraar24.nl/175732/laagdrempelig-differentieren-met-hele-taak-eerst/>

Differentiëren: hoe?

Praktijkvoorbeelden

Universiteit Utrecht

Bright Blue
consultancy

Priem 17

ECBΩ

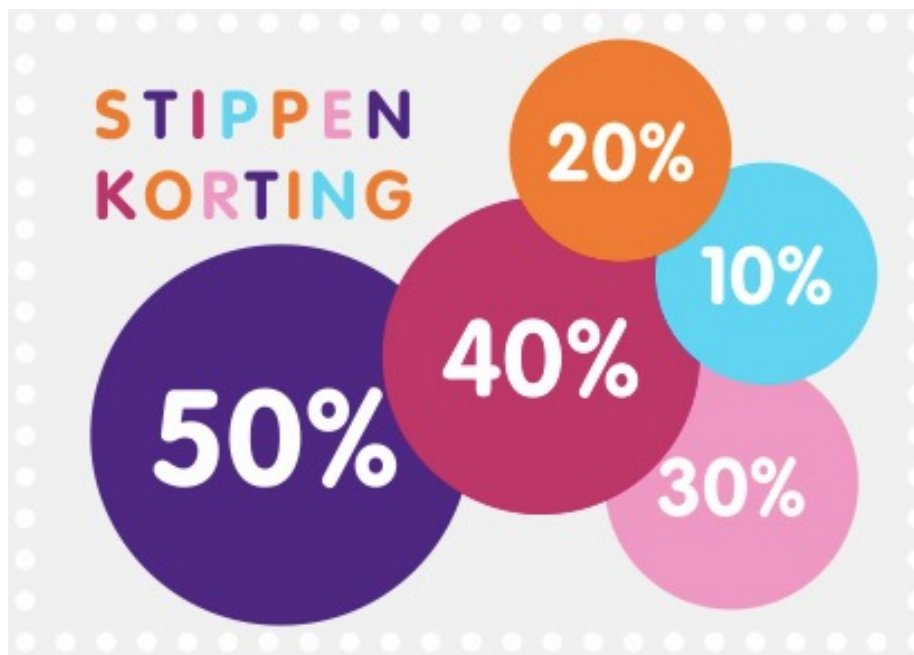
Geurtheelichten SET VAN 18
In diverse geuren.
Per set ~~2.29~~ **1.99**

Geurkaars in glas
In diverse geuren.
Per stuk ~~2.49~~ **1.79**

77
Rozen met LED-verlichting
Excl. batterijen.
4.99

Lantaarn
Verkrijgbaar in 2 maten:
14x14x25 en 17x17x32.
Excl. kaars of LED-bloemen.
Per stuk vanaf **6.99**

Huishoudkaars
Lengte 21 cm.
Ca. 6 uur brandtijd per kaars.

25 STUKS
4.-

Maxi theelichten

24 STUKS
3.50

Theelichten
4 uur brandtijd per theelicht.

100 STUKS
2.75

BLOKKER

keuzes bieden

Universiteit Utrecht

Bright Blue
consultancy

Priem 17

Werkvormen – *die het leren zichtbaar maken*

- **Keuzes bieden** uit opdrachten -> maak 4 van de 10 opdrachten.
  - Napraten: waarom heb je deze 4 gekozen?
  - Zoek producten (minstens 3) uit de folder van de drogist voor een totaalbedrag van €15,-
- **Productieve opdrachten**
  - Teken op schaal drie verschillende plattegronden van een kamer van 24 m².
- **(Speelse) samenwerkingsvormen**

Voorbeelden van succesvolle differentiatie

- Uitwisselen in kleine groepen (20 minuten)
- Welke succesvolle vormen van differentiatie zet jij in?
- Noteren in menti.com 2917 5651

in tutor groepjes laten werken, wisboordjes gebruiken bij introductie van de les.

Leerlingen kunnen zich inschrijven waar ze moeite mee hebben. Instructie op maat, één op één uitleg geven. Van tevoren al de juiste opdracht bij de juiste student. Iedereen op zijn eigen manier opdrachten laten maken en dan inspelen op vragen.

in groepen werken, volgens de methode

Universiteit Utrecht

Bright Blue
consultancy

Priem 17

ECBΩ

Twee-sporen aanpak rekenles

Deel 1: Functioneel en thematisch

- Start de les met een voor jouw studenten betekenisvolle situatie
- Bespreek die (kort) **samen** met een 'rekenblik'
- Laat studenten **samenwerken** aan betekenisvolle problemen in die situatie/bij dat thema waarbij 'rekenen' nodig is.
- Bespreek het werk na

Deel 2: Ondersteunende vaardigheden en oefenen

- Peil de voorkennis (aansluitend op de nabespreking van deel 1). Formatief.
- Geef uitleg als nodig (vaak niet nodig, vaak niet voor iedereen).
- Studenten oefenen kort en gevarieerd, eventueel individueel, met hulp op maat
- Sluit af (leeropbrengst? met een verbinding tussen deel 1 en 2!

Functioneel rekenen in thema's

Domeinen

- 1 Grootheden en eenheden
- 2 Oriëntatie in de 2D en 3D wereld
- 3 Verhoudingen herkennen en gebruiken
- 4 Procenten gebruiken
- 5 Omgaan met kwantitatieve informatie

Thema's

	Studie en werk	Vrije tijd	Wonen	

Probeer het zo

Zoekt u ideeën voor de nieuwe rekenles?

Universiteit Utrecht

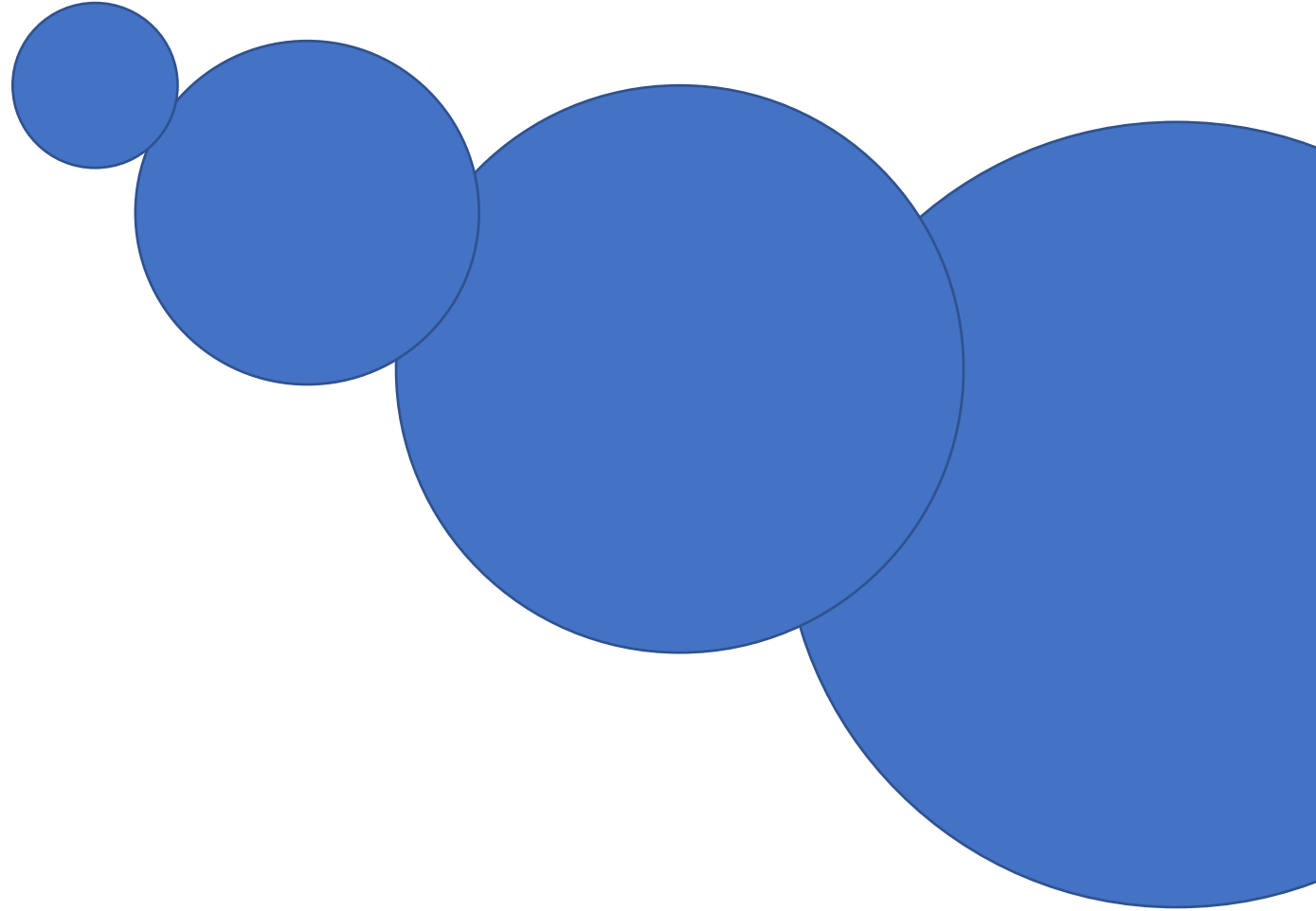

Bright Blue
consultancy

Priem 17

ECBO

Afsluiting

Rekencollectief

- mbo.sites.uu.nl
- Elke week een reken-situatie

🔒 mbo.sites.uu.nl

Rekencollectief

[Home](#) [Activiteiten](#) [Vraag een adviesgesprek aan](#) [Over ons](#) [Onderzoek](#) [Bronnen](#)

Afsluiting

- Monica Wijers
- Vincent Jonker

Formatief evalueren

- Grip op leerpotentieel
- Gebruik van opgaven uit het/een examen om in groepjes/klassikaal te bespreken

Grip op leerpotentieel

Formatief evalueren in het mbo

| Over deze collectie |
| 1 sessies/maand |

17 items

Zoek uitgebreid

volgorde

Titel

Populariteit

Datum Publicatie

Zoek

Mocht u iets specifieks zoeken ivm thuiswerken, mail ons.

Welke is het makkelijkst?

Kies steeds van elke twee opgaven de opgave die jij het makkelijkst vindt. Zet er een streep onder. Je hoeft het niet uit te rekenen. Bespreek hierna in tweetallen wat jullie gekozen hebben en leg elkaar uit waarom.

50% van 200	50% van 145
10% van 150	20% van 300
48% van 25	25% van 48

WERKBLAD

Procenten: makkelijk of moeilijk?

Welk percentage kun je makkelijk uitrekenen?

Leeftijd: 12-24
2019 - 207 weergaven

WERKBLAD

Samen 10, 100, 1000 (omcirkelen)

Handig gebruikmaken van de tienstructuur

Leeftijd: 12-24
2019 - 168 weergaven

Wat is meer

4 x 400?

Wat is meer

5 x 200

WERKBLAD

Hetzelfde antwoord

Hoe groot is het antwoord van een vermenigvuldiging?

Leeftijd: 12-24
2019 - 156 weergaven